

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne številke in praznike.

Insarati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji insarati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjava, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 n. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insarati davek posebej.

Vprašanjem glede insarov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, prtljčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopis sprejema le podoben in zadostno frankovano.

Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročila doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročino vedno po nakaznici
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Niti pedi naše zemlje!

V Prekmurju, koncem avgusta.

Ob priliki razmejitve na jugoslov. madž. meji v Prekmurju meseca januarja t. l. se je izrazil tehnični vodja madžarske razmejitvene komisije ing. B. (obek) napram obmejnimu prebivalstvu ter nekaterim članom naših oblasti, da se bo sigurno meseca avgusta ali septembra t. l. preuredila sedanja meja v korist Madžarske. Rekel je, da je mednarodna razmejitvena komisija s glasno sklenila, predlagati vrhovnemu svetu (conseil supreme) (brčkone posl. svetu) ozir. Zvezi narodov popravno mejo v smislu priklopitev 28 obmejnih vasi dol. lendavskega okraja ter mesta Dol. Lendava Madžarski.

Nihče ni verjel njegovim besedam, katere se je smatralo deloma za hujskanje in samotolazbo, deloma za izraz onemoglosti. Sedaj smo se prepričali, da je mož govoril resnico. Vest, ki dohajala iz Budimpešte in inozemstva, nam potrjuje njegove besede.

Soglasnost omenjenega sklepa interlirane razmejitvene komisije kliče v spomin Koroško in Rapallo.

Vzdramimo se! Zganimo se! Povejmo glasno naši jugoslovski javnosti — Jugoslovenska Matica, domovina Te kliče! — in gospodom velevali, predvsem Angležem*, da so se dovolj bantali za našo kri in zemljo.

G. zastopniku Anglije, ki se s toliko gorečnostjo zavzema za pravično rešitev obmejne spora, priporočamo, naj bi se pobrigal za ogrske Slovence ob Rabi pri Monoštru in za naše v Juljski krajini, kjer prebiva nad pol milijona naših ljudi. Tu naj se izkaže njegova in drugih gospodov praviljubenost, tu naj zastavi svojo veljavno Zvezo narodov!

Zveza narodov naj nam vrne našo Goriško, naše Primorje in našo Koroško.

* Ing. B. (Bobek) se je izrazil proti piscu in ostalima gospodoma (car. Piru in majorju Gavriloviču), da se zavzema zastopnik Anglije najbolj za regulacijo meje v prid Madžarske in da se omenjeni angleški častnik (kakor ga on (B.) pozna), preje citiram njegove besede) požene kroglo v glavo, nego da bi prepuštil krivico (t. j. z drugimi besedami: Zemlja ne sme ostati pri Jugoslaviji). — Pripomnim, da smo govorili nemški.

sko, potem naj v božjem imenu deli pravice v Prekmurju.

Madžarska zahteva, kakor smo že omenili, 28 obmejnih vasi, začeti ob Muri pri Centibi in Pinci pa tja do Hodoša in Tvrčkove. Madžarska se opira na gospodarske in narodnostne razloge. Z istimi razlogi lahko podpre Jugoslavija svoje zahteve po neskrjani sedanjosti posesti.

Res je, da biva v nekaterih vaseh madžarski živeli. Večina teh Madžarov so po krvi Slovenci, ki so se pomadžarili vsled pritiska Eszterhaszyjevih oskrbnikov in uradnikov, ter pod silo razmer. Država jim je pomagala z ustanovitvijo madž. šol in župnij. Najboljši raznaroditelj so bili madžarski in madžaronski učitelji in duhovniki vseh konfesij, lema vasi: Žitkovci, Dobrovnik, Mrtvarjevci, Kobilje, Lendava kažejo na njih slov. izvor. Značilno za način raznarodovanja ozir. skrbi madž. vlade, da izbriše tudi zadnje sled slov. krajevnega imena, je dejstvo, da je vlada prekrstila krajevo ime Dobrovnik najprej v Dobronak in — ker je dišalo še to ime preveč slovenski, ga je spremenila v — Lendva — vasiherely. Rodovinska imena so se ali spakredala ali pa zamenjala z madžarskimi. Pred meseci je umrl v Tešanovcih učitelj, čegar priimek je bil ob rojstvu pristno slovenski, na grobu pa se blešči madžarsko druž. ime.

Madžarstvo se je širilo tudi potom priseljevanja. Priseljevanje so razum vlade najbolj pospeševali znani knezi Eszterhaszy. Največ zemlje je Eszterhaszyjeve. On ima obsežna polja, velike travnike in gozdove, ki se dajo primerjati, glede velikosti, onim knezov Auersperga, Windischgratza ali Waldenburškega. Eszterhaszy je takorekko gospodar tukajšnje zemlje. Na svojih pristavah je nastanil madžarske ali madžarsko čuteče oskrbnike, gozdarje, pastirje in delavci ter sploh koloniziral svoja posestva. Tako je pomnožil število Madžarov. Vsi so bili priganjati madžarstvu. Madž. jezik je bil jezik izvoljencev. Uradi, cerkev, šola in gospodarske razmere so pospeševali raznarodovanje. Feudalni značaj pokrajine je ustvaril razred kmetijskih proletarcev in

jih silil v naročje tujcev, ki so dajali zemljo v nakup.

Se sedaj so Eszterhaszyjevi uradniki in nastavljeni najzagrizenejši nasprotniki naše države in slov. ljudstva. Smelo trdim, da igrajo tudi sedaj v Prekmurju in inozemstvu Eszterhaszyjevi milijoni važno vlogo v boju proti narodu in državi.

Možu, ki je predstavljatelj madž. gentrije, je namreč veliko lažje na tem, da zada Jugoslaviji udarec, katerega ne bi občutila samo sedaj, temveč tudi pozneje.

Ce se mu posreči tudi samo delna priklopitev dol. lendavskega okraja Madžarski, ostanejo ne samo njegova posestva pod Madžarsko in tako nadalje v njegovi lasti, temveč je vzbudil v madžarsko čuteči množici, ostali pod Jugoslavijo upanje, da se s časom zgodijo zopetne spremembe mej v prid Madžarske. Vrhutega bi bilo pomagano sedanjemu režimu na Madžarskem. Horthv in plemstvo bi kazala na uspehe in tako nekako upravičevala njuno vladodržstvo ter nade, stavljen od madž. sovinstov v bodočnost države s v. Stefana, kar pomeni najmanj restitucijo in integro.

Madž. plemstvo sovraži iz dna duše Jugoslavijo. Razdelila je njih velikanska posestva med ljudstvo ter se tako izkazala resnično demokratično. Samo v Prekmurju je nad 70.000 oralov v grofovskih rokah. Tu imajo svoje graščine velearistokratije: Szeczenyi, Zychyi, Bathanyi in Szaparyi, torej rodbine, ki imajo svoje zveze ne samo na Angleškem, v Italiji, temveč celo v Franciji.

Vseeno se mi zdi čudno, da bi glasoval zastopnik Francije za predlog, ki bi škodoval Jugoslaviji politično, gospodarsko in strateško.

Povdarjati se mora, da so služila za podlago določitve sedanjih mej med državama znanstvena dela dveh madž. visokošol. profesorjev v Budimpešti, na temelju katerih se je dognalo, da se sedanja državna meja krije z narodnostno. Uporabljajoča njuna dela sta člana jugoslov. mirovne delegacije v Parizu prof. Kovachič in dr. Slavič I. 1919. Izposlovala s pomočjo takratnega francoskega zunanjega ministra Tardieua in gen. tajnika pariške mir. konference Dutesta, da se je Prekmurje z natančno določitvijo sedanjih mej priznalo Jugoslaviji. V pismu g. Dutesta na našo mirov. delegacijo najdemo na-

tančno označene sedanje meje. Vsaka sprememba mej bi torej pomenila ponižanje naše države, bi občutno škodovala našemu notranjemu in zunanjemu ugledu, povzročila bi neizmerno gmotno škodo in slednjič bi bila nova krivica, zadana našemu narodu in državi.

Krivica bi bila, če bi se Madžarski prisodile popolnoma slov. vasi, n. pr. Kobilje, Tvrčkova, Bukovnica ali vasi s številno slov. večino ali precejšnjo manjšino n. pr. Fokovci, Prosenjakovci, mesto Dol. Lendava itd.

Pravičnost zahteva, da ostane meja nespremenjena, ker se mora pač upoštevati dejstvo umetne in nasilne madžarizacije ter geografske enote, ki bi bila pravzaprav popolna, ako bi tvorila drž. mejo reka Krka.

Za morebitno izgubo sporne pokrajine je bila Madžarska itak oškodovana že vnaprej, ker ji je pripadlo po trian. pogodbi 9 popolnoma slov. vasi ob Rabi, kar se je zgodilo iz enostavnega vzroka, da so ne bi sčasoma uresničili projekt jugoslov. — češkega koridorja.

V slučaju premaknitve mej, bi imeli naši državljani milijardno škodo, ker bi ostalo veliko posestev, posebno vinogradov v Madžarski. Hiše in zemljišča bi se morala ceno prodati. Z odcetpiti-jo murškega, kobiljskega in bukovniškega gozda (5000 oralov), bi bili oškodovani Medjimurci ter posebno Prekmurci — poljanci. Kje naj dobe potem stavbni les in drva za kurjavo? Navedeni gozdovi morajo torej ostati nadalje na jugoslov. ozemlju, ker bi bilo drugače Prekmurje gospodarsko preveč oškodovano in — naravno — sililo zopet v madž. naročje. Sploh se vpirajo madž. zastopniki na gospodarske razloge. Pri- znati se mora Madžarom, da so spretni diplomati. Če se omenimo, da bi z izgubo Dal. Lendave izgubili edino prekmurjsko železniško postajo, ki nas veže s svetom, potem je jasno, da nas hočejo Madžari popolnoma — gospodarsko in politično — spraviti ob možnost, držati nadalje ostalo Prekmurje.

Iz navedenih narodnostnih in gospodarskih razlogov mora ostati torej meja kakor je. Če se pa sklicujejo Madžari na zgodovinsko pravo, potem tudi po njem pritiče pokrajina nam, ker so bili njeni gospodari slovanski knezi, ko še Madžarov ni bilo v Evropi. Tu so gospodarili kralj Samo, knezi Priblana, Kocelj in drugi. Torej je tudi ta njihov razlog ničev.

Ni veliko zemlje, ki naj bi jo izgubila Jugoslavija, a prizadeta bi bila njena čast, mir v njenem ozemlju, njeno gospodarstvo in njena varnost.

II. ljubljanski velesemenj.

(Od 2. do 11. septembra 1922.)

Minister trgovine in industrije, g. Osman Vilo vič odpravi v soboto dne 2. septembra II. ljubljanski velesemenj. Poteklo bo leto dni od lanske krasno uspele naše prireditve. Vendar ta kratka doba zadostuje, da smatra naša industrija, trgovina in obrt za svojo dolžnost, pokazati svoj zopetni in novi napredek ter razveseljiv porast, do katerega se je povzpela. Sledi pač teku časa ter skuša vestno izpopolnjevati še številne vrzeli v domači produkciji in domači kupčiji. Zato pomeni kratko razdobje enega leta obilo v gospodarskem življenju naše mlade kraljevine. Če stopi naša industrija, trgovina in obrt na II. ljubljanskem velesemju zbrana v enotni falangi zopet pred nas, smemo biti uverjeni, da nam ponudi obilo novega, o čemer do sedaj nismo niti znali, niti sanjali, da obstoja.

Podati v tem pogledu sliko o napredku, boji glavna naloga letošnje prireditve. Izkazani napredek pa pomeni daljni korak do gospodarske samoosvojitve.

Vsestranske važnosti ljubljanskega velesemja pa tudi ne moremo zadosti preceenjati radi izredno ugodne lege našega mesta. Ljubljana je kot prometna točka med vzhodom in zahodom ter severozapadom poklicana tvoriti eno glavnih trgovskih torišč naše države. Bodimo gospodarski neodvisnosti še tako blizu, vsega vendar ne premoremo. Tu je moment in prilika za inostransko industrijo in obrt, ponuditi svoje specialne izdelke. Naloga naše trgovine pa je, da si osigura njih razpečanje. Prispevati s svojim efektom k ugotovitvi potrebe in porabe takega blaga velja za drugo nalogo naše pomembne prireditve.

Velika naloga našega in vsakega semnja pa je tudi posredovanje med producentom, trgovcem in konzumentom. In baš v tem pogledu ne smemo prezreti važnosti ljubljans-

Ivan Albrecht:

Peter Švaga.

Gospod Peter Švaga je človek, uradnik in turist. Da je človek, o tem ni dvoma. Hodi po dveh nogah, peča se z glasbo, kadar je vinjen, in tudi misli in govori. Poleg tega ima rad dekleta, čeprav ga zalezuje pri tem smola. Gospod Peter Švaga roma namreč tja nekam proti petemu križu in njegov obraz ne vzbuja simpatij. Z nosa se mu bliskovito smeja cvček in razliva bakrenordeči nadih po vsem obrazu. Ribje oči, ki zaspano bulijo izpod redkih obrvi, so kakor zaprašena oaza v puščavi. Vendar vse to ne moti gospoda Švage, da bi ne daroval prav pridno Amorju lenih utripov svojega srca.

Pri priliki me je vprašal: »Ali poznate platonično ljubezen?«

Menda nisem mogel skriti smeha: kajti gospod Peter se je namrdnil:

»No, ali je to kaj čudnega?«
Hitel sem mu pojasnjevati, da to ni nič čudnega, da platonično ljubezen prav dobro poznam in da sem jo prav pridno gojil nekoč v tistih lepih študentskih dneh, ko še nisem vedel kako in kaj. Povedal sem mu tudi, da se mi še prav

lahko posreči priti do platonične ljubezni, ako mi bo usoda mila ter mi našela zadostno število življenja jasnih let.

»Vidite,« je planil vmes, »meni je ta sreča dana že danes, gospod Kvedrač, že danes!«

»Moje sožalje,« mi je spet nadomda ušla z nerodnega jezika. »Kako to?« se je začudil gospod Peter Švaga. »Pomislite vendar, Gini, naša iskra Gini, mi je povedala, da me ljubi iz vsega srca, toda platonično!«

Gini je uradnica v naši pisarni, ženska, ki ne pozna ne Platona in ne njegove ljubezni. Imela je moža, pa se je ločila od njega, ker ni hotela samevati ob enem edinem. Sicer ni napačna ženska in mi je hrepenenje gospoda Petra Švage čisto razumljivo.

»Torej njo ste zmagali,« sem dejal z zanosnim glasom.

Gospod Peter Švaga je pomežiknil z ribjimi očmi in je tlesnil z jezikom.

»To bom imel urico!«

»Kako to mislite?«

»No! Zima priklima, meni pa ne bo mraz!« se je polteno zasmel.

»Če vas bo grela platonična ljubezen, zmrznete o sv. Jakobu!«

Gospod Peter Švaga se je razburil.

»Kako pravzaprav mislite?«

»Hm—« sem skomignil z rame. »Ta zadeva ne pride preko hrepenenja.«

»Platonična ljubezen?«

»Seveda!«

V tem trenutku je stopila v našo sobo gospa Gini in je menda čula najin razgovor.

»Si zadovoljen, Peter?« se je nasmehnila gospodu Švagi, meni pa je pripomnila:

»Sicer pa je prav lepo in ljubeznjivo od vas, gospod Kvedrač, da odpirate slepih oči!«

In spet proti Švagi:

»Zdaj boš menda pameten, stari, jeli?«

Kakor je prišla, je zopet odbrzela. Gospod Peter Švaga si je oddahnil s krepko prislovico, ostali smo se mizali in smejali.

Izra tistega dne je bil gospod Peter Švaga samo še uradnik. Zjutraj, ko je prišel v pisarno, je pregledal dnevnike in je s posebnim veseljem prebral poročila o tatvinah, ropih, ubojih in umorih. Nato si je po trudapolnem delu privoščil odmor. V tem času mi je pridno razlagal in točno pojasnjeval napake vseh oseb v pisarni, od šefa do služe. Vsi so strašno neumni in naivni. To je mnenje gospoda Švage. Edino jaz sem izvzet. Toda pozneje sem po gospi Gini izvedel, da sem v Švaginih očeh jaz šele vseh bedakov bedak.

Ko je torej gospod Peter Švaga obral vse do kosti, si je privoščil malico, ki jo je povzvil v angleški tišini in z zamorsko naslado. Nato si je očedil usta in otrebil zobe, ki je bil nanje posebno ponosen. Kajti njegovi zobje niso bili kožna tvorba njegove kože, temveč proizvod solidnega zobozdravniškega ateljeja. Gospod Švaga je plačeval to umetnino na obroke, vsled česar jo je obdajal še poseben čar dragocenosti.

Nazadnje se je gospod Peter Švaga lotil politike. Nekdo je znil besedo o Poljski.

»To je del Rusije, kaj ne?« se je važno oglašil gospod Peter Švaga.

Trenoten molk, potem smeh, a nazadnje od nekod pripomba:

»Imenitno! Čemu ima potem republika Poljska v Zagrebu svoj konzulat?«

Ko je videl gospod Peter Švaga, da je na političnem polju popolnoma pogorel, se je silno razjezil in je sklenil, da nastopi s prihodnjim dnem svoj poletni dopust. Povedal nam je, da pojde na planine. Poznal smo ga vsi kot znamenitega turista, ki je dosel že na vrh Šmarne gore, Sv. Jošta, Sv. Katarine in nebroj drugih nebotičnih hribov v bližini in daljni okolici naše Ljubljane. To pot se je odločil za — Golico!...

Ko se je vrnil, nam je pripovedoval o strašnih smrtnih nevarnostih in o grozovitih položajih, ki ga

je zavedla vanje ljubezen do gorskih velikanov: Šmarne gore, Sv. Jošta — in do strašne orjačice — Golice. Nazadnje je pripomnil čisto resno:

»Tega pa ne bi mislil, da smo Slovenci tako za nič in se tako hitro potujčimo!«

»Kako to?«

»No, kaj se nič ne zanimate za naše narodne rane? Lepi uradniki! Ali ne veste, da je gori ob meji vse pomemeno in poitalijančeno? Sami Vranglovci!«

Tragične poteze njegovega obraza nam niso bile čisto razumljive, zato smo ga vprašali, kaj naj bi imeli opraviti Vranglovci z nemčurji in lahoni.

»Hm, Vranglovci,« je dejal gospod Švaga z važnim naglasom, »to so vendar naši ljudje, ki so potujčeni —«

Smeh vse pisarne mu je zabranil nadaljno razlago. Da ga rešim zadrege, sem ga prijel pod pazduho in ga peljal iz naše v eno sosednjo sobo, kjer sem mu pokazal pristnega Rusa, ki bi utegnil biti podoben Vranglovcu in je danes uslužben pri nas.

»Vranglovec I. I. — Peter Švaga.«

Ko sem ju predstavil, je gospod Švaga obmolknil in molči do te ure. Morda mu cvček prinese pomol.

skega velesemenja za naše narodno gospodarstvo.

Vsričo teh nalog in tega prejasnega pomena pozdravljamo tem iskrenejšo veselje, da minister za trgovino in industrijo kot vrhovni čuvár gospodarskih interesov naše kraljevine v dokaz pravilnega uvaževanja osebno tvori in pozdravi II. velesemenj v Ljubljani.

Politične vesti.

— Iz diplomatske službe. Iz Beograda nam javljajo: Novi naš poslanik v Madridu Drag. Janković odpotuje te dni na svoje službeno mesto. Za posl. svetnika v Madridu je imenovan Gjoka Anastazijević. Posl. svetnik Dučić je premeščen v Atene.

— Iz beogradskega novinarstva. Kakor nam danes iz Beograda javljajo, je bil na včerajšnjem obnem zboru sekcije Udruženja jugoslov. novinarjev izvoljen nov odbor. Za predsednika je bil izvoljen urednik zemljoradniškega »Sela« Komadinski, za prvega podpredsednika urednik Vesnić in za drugega podpredsednika urednik »Radikala« dr. M. Ivanič.

— Dementi madžarske vlade. Madžarski dopisni urad je razposlal v inozemske časopise dementi o koncentraciji čet ob jugoslovenski meji. Madžarska vlada trdi, da ne namerava napasti nobene sosedne države.

— Nemško divjaštvo na češkoslovaški državni meji. »Münchener Post« poroča o hunslem napadu bivših nemških oficirjev, članov društva »Deutsche Wacht«, na češke in nemške železničarje v Furtu ob češkoslovaško - bavarski državni meji. Oficirji so skupno z moštvom državne brambe napadli železničarje z revolverji, gumijevimi biči in debelimi palicami. Grozili so celo s smrtjo. »Zeitung für die Oberpfalz« poroča k temu dogodku, da se je treba zahvaliti češki preudarnosti, ako ni prišlo do pravega krvavega boja. Velenjski oficirji so se pripeljali s posebnim vlakom v spremstvu muzike državne brambe. »Münchener Post« zahteva strogo preiskavo s strani osrednje in bavarske vlade.

— Radikalizem v ruski pravoslavni cerkvi. »Sy. Dagbl.« poroča, da so na cerkvenem kongresu v Moskvi sklenili ustanoviti vsruski koncil, ki naj bi bil vrhovna instanca pravoslavne cerkve v Rusiji in ki naj bi se sestal vsako tretje leto. Samostani po mestih se morajo zapreti. Menihi izven mest naj se združijo v poljedeljske bratovščine po vzgledu vaških poljedeljskih združenj. Menihi se lahko oprostijo svojih obljub. Nadalje nameravajo odpraviti cerkvene dogme čaščenja svetnikov in razliko med črnim in belim svečeništvom. Liturgija mora biti enostavna.

— Vatikan in južnotirolski Nemci. Iz Rima poročajo, da je Vatikan ločil deset nemških dekanih od tridentske nadškofije ter jih pridellil upravi brixenskoga škofa. Ta vatikanska odredba pa je le začasna. Brixenska škofija, ki obsega tudi severno Tirolsko in Vorarlberško, obsega torej vse ozemlje od Bodskega jezera do jezikovne meje pri San Michele. Tridentska nadškofija obsega torej samo laški del južne Tirolske.

— Premirje med Bavarsko in Berlinom. Bavarska vlada in vladne stranke so pritrile novim dodatkom k berlinskemu protokolu. Bavarski vladni krogi smatrajo to za premirje z Berlinom, ki pa je le začasno. V dodatkih si je Bavarska zagotovila mnogo privilegijev na škodo weimarske državne ustave.

— Angleški glas o anarhiji v Italiji. »Manchester Guardian«, eden največjih angleških liberalnih listov, priobčuje uvodnik o notranjopolitičnem položaju v Italiji. Med drugim pravi: Fašisti so v dveh letih popolnoma obrnili položaj. Dočim je leta 1902 ogroževalo ljudstvo sindikalistično - revolucionarno gibanje, razpravlja sedaj javno fašizem o najuspešnejših metodah za izboljšanje svoje vojaške organizacije. Italija je skusila vse. Po vojni so se vrstile vlade ena za drugo, toda nobena ni imela v sebi dovolj moči. Dvojne volitve, pri katerih ni glasovalo 70 odstotkov, in sedem kabinetov, vse to ni bilo zadosti, da bi prišla do vlade kaka močna stranka. Ko so nedavno komunisti proglasili splošno stavko, so jih napadli fašisti. Obe anarhistični stranki, fašisti in komunisti, so storili vse, da se poslabša že itak žalostno gospodarsko stanje. Kakšen narod je v Italiji, dokazuje dejstvo, da so morali v mnogih krajih župani podati ostavko, ker so zahtevali fašisti. Osrednja vlada je v zelo težkem položaju, ker so fašisti povečali svoje sile ter se proglasili za zastopnike naroda. Ako je to res, ni izključeno, da se vršijo to jesen splošne volitve in da zmaga fašisti, ki bodo potem imeli priložnost posvetiti vladarju ono aktivnost, zaradi katere so postali slavni kot revolverjski junaki.

Konferenca male antante.

ZVEZNA POGODBA MED ČEŠKOSLOVAŠKO IN JUGOSLAVIJO. — OKREPITEV ODNOSAJEV DRŽAV MALE ANTANTE. — TENDENCA MALE ANTANTE ZA MIRNIM GO-SPODARSKIM RAZVOJEM.

— Beograd, 27. avgusta (Izv.) O sestanku ministrskih predsednikov v Marijanskim Laznih priobčuje Presbiter kratko poročilo, da je bila razširjena in sklenjena zvezna pogodba med Češkoslovaško in našo državo. Oficijelno poročilo veli:

Predsednik ministrskega sveta g. Nikola Pašić in češkoslovaški predsednik ministrskega sveta g. Dr. Benes sta se v petek dne 25. avgusta ob 10. dopoldne sestala v Marijanskim Laznih. V teku dneva so bila razpravljena vsa politična mednarodna vprašanja, posebno ona, ki zadevajo interese obeh držav. Konstatirano je bila popolna identiteta obeh stališč, za tem je prišlo v razpravo vprašanje razširjenja in sklenitve zvezne pogodbe med obema državama. Po ugotovljeni soglasnosti je bil dosednji ugovor zveze dopolnjen z novim gospodarskim, finančnim in trgovinskim ugovorom.

— Beograd, 28. avgusta (Izv.) Včerajšnji in današnji beogradski tisk obširno razpravlja o zvezni pogodbi med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Po poročilu nekaterih listov je pogodba sklenjena za dobo petindvajset let. Zvezna pogodba se predloži v glavnih delih, ki vsebujejo določila gospodarskega, finančnega in trgovinskega značaja, društvu narodov, razum vojaške konvencije. Slednja konvencija je v bistvu defenzivnega značaja in vsebuje obojestranske obveznosti za slučaj, da je ena ali druga država od katerekoli tuje sile napadena. V tem slučaju je dolžna druga pogodbenica priskočiti napadeni državi na pomoč. Vojaško konvencijo prouči in odobri posebna vojaška komisija. Ostale konvencije bodo rednim potom ratificirane in ratifikacije nato izmenjane.

— Praga, 27. avgusta (Izv.) O sestanku zunanjih ministrov držav male antante in Poljske piše »Prager Presse« in naglašajo, da je obnova in razširjenje zvezne pogodbe v Marijanskim Laznih dober predznak za okrepitev položaja držav male antante in Poljske, omenja da se ne izvrši v medsebojnih odnosih oz. orientaciji nikakoli izpremenba. Težišče razgovorov zunanjih ministrov tvorijo gospodarski problemi držav male antante, ki streme za mirnim razvojem Srednje Evrope. Dalje pride na dnevni red vprašanje sprejema Madžarske v Društvo narodov. Mala antanta stori v tem vprašanju soglasen sklep. Tudi vprašanje zastopstva male antante v Društvo narodov pride v razpravo. Države male antante, ki štejejo preko 70 milijonov prebivalstva, so upravičene, da zahtevajo kot državna skupina mesto svojega zastopnika v svetu Društva narodov. Dalje se razvije na praškem sestanku debata o avstrijskem problemu. V tem vprašanju ugotavljajo »Prager Presse«, da je sodba italijanskega tiska o Avstriji preuranjena. Obenem praviša »Prager Presse« daljše intervju z jugoslovenskim zunanjim ministrom dr. Ninčičem in romunskim zunanjim ministrom Duco. Izjavi obeh državnikov o vseh problemih sta identični in v bistvu soglasni.

— Beograd, 28. avgusta (Izv.) Nova zvezna pogodba med Češkoslovaško in kraljevino SHS vsebuje tudi določilo, da nobena pogodba sklepajočih držav ne more skleniti s kako tujo državo enako pogodbo brez predhodnega pritrdila druge pogodbenice.

— Praga, 28. avgusta (Izv.) Po izjavi zunanjega ministra dr. Ninčiča sodelniku »Prager Presse« Češkoslovaška in Jugoslavija niste več popolnoma osamljeni. Romunska je pristopila tej politični zvezi že potom dinastičnih vez. Ne samo strogo politični, temveč gospodarski problemi dajejo državam male antante solidnost in oporo. Naloga male antante je, da vedno v vseh skupnih zadevah nastopajo države tega bloka skupno kot ena celota, kakor se je to že zgodilo v Genovi.

— Praga, 27. avgusta (Izv.) »Narodni Listy« razpravljajo o zblizanju Italije in Avstrije. Poleg tragedije je opaziti v tem tudi delo komedije. Dalje pa organ češkoslovaških narodnih demokratov ironično omenja ljubosumnost Italije na države male antante in pravi, da si Češkoslovaška nikakor ne želi nazaj one zveze z Dunajem, ki je obstajala med Češko in Avstrijo preko 300 let.

— Praga, 27. avgusta (Izv.) Romunski poslanik Duca se je izjavil sodelniku »Prager Presse« o stališču Romunske v mali antanti. Naglašal je, da so odnosi Romunske do Češkoslovaške najboljši. Izrazil je svoje iskreno veselje, da je lahko kot zunanji minister posetil Češkoslovaško. Z zastopniki Jugoslavije in Poljske bodo romunski delegati razpravljali o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo male antante.

POLJSKA IN MALA ANTANTA.

— Varšava, 27. avgusta. (Izv.) Zunanji minister Narutowicz je podal novinarjem obširno informativno poročilo o mednarodnem položaju Poljske republike. Zelo obširna so bila njegova pojasnila glede razmerja Poljske do male antante. Zunanji minister je izjavil, da bo stališče Poljske glede nekaterih mednarodnih vprašanj doseglo na praški konferenci pri mali antanti polno razumevanje in soglasje. Sporazum štirih srednjeevropskih držav tvori v lepemembnem člen v sistemu evropskega ravnotežja. Med Češkoslovaško in Poljsko se vzpostavijo prijateljski odnosi in je pričakovati, da se odstranijo še nekatere v bistvu zelo malenkostne difference. Poljska vlada pa tudi pričakuje, da bo našla pri češkoslovaški vladi popolno upoštevanje in pravično rešitev vseh poljskih postulatov.

— Praga, 28. avgusta. (Izv.) V političnih krogih komentirajo izjavo zunanjega ministra dr. Ninčiča, ki konstatira, da vlada v mali antanti v vseh vprašanjih popolno soglasje, da veže vse države male antante trdna harmonija. Zunanji minister je tudi opozorjal na difference, ki vladajo med velikimi zaveznicami na zapadu in s posebnim naglasom je omenjal bistveno razliko med malo antanto in veliko antanto. Mala antanta je sistem držav, ki želi mirni razvoj Srednje Evrope, posebno na gospodarskem polju.

NEMŠKI SOCIALNI DEMOKRATJE NA ČEŠKEM PROTI MALI ANTANTI.

— Praga, 27. avgusta. (Izv.) »Pravo Lidu«, glavno glasilo čeških socialnih demokratov, ostro polemizira proti »Sozialdemokrat«, strankinemu glasilu nemških socialnih demokratov na Češkoslovaškem, ki so se izjavili proti mali antanti. Nemški soc. demokrati so v članku tudi začeli napadati Jugoslavijo in Romunsko, češ da zveza s tema dvema državama pomenja večno nevarnost za mir Evrope. »Pravo Lidu« nasprotno ugotavlja, da to trditve izpodbijajo dejstva politične zgodovine Češkoslovaške republike. Stališče nemških sodrugov je popolnoma negativno in je logična posledica njih negativnosti v državno-pravnem pogledu proti republikli.

SESTANEK V VERONI.

Optimizem avstrijskega zveznega kancelarja.

— Dunaj, 27. avgusta. (Izv.) Avstrijski zvezni kancelar dr. Seipel se je s finančnim ministrom Segurjem povrnil s sestanka v Veroni. Razgovori kancelarja z italijanskim ministrom zunanjih del, Schanzerjem, so bili v petek popolnoma končani, nakar je kancelar takoj preko južne Tirolske in Inomosta odpotoval na Dunaj. Kancelar je v Inomostu podal novinarjem zelo obširno poročilo, čigar temeljni ton je poln optimizma in izraža upanje na uspehe. Kancelar je naglašal, da je bil povsod, tako v Pragi, Berlinu in Veroni najpristicneje sprejet. Povsod so kazali popolno umevanje avstrijskih stremiljenj. O sestanku v Veroni je izjavil kancelar:

Kakor znano, je bil v Veroni sestanek med kancelarjem, finančnim ministrom in italijanskim ministrom zunanjih zadev, Schanzerjem. Zelo olajševalna za zastopnike Avstrije je bila okolnost, da jim ni bilo treba v tem času, ko je bila njih daljša odsotnost z Dunaja nepriporočljiva, potovati v Rim. Minister Schanzer je tekom razgovorov omenjal tudi londonske konference zavezniških ministrskih predsednikov. Glede predložitve avstrijskega finančnega problema pred Društvo narodov se je Schanzer kakor ostale vlade izjavil vezanega.

— Tekom razgovorov je finančni minister zaprosil Schanzerja, da podpre avstrijsko prošnjo, da se čim prej izplača Avstriji od Italije dovoljeno posojilo v znesku 70.000 milijonov lir. Dalje je bila debata o sklenitvi posebne trgovinske pogodbe med Italijo in Avstrijo.

Kar je res, je res!

Testenine »Pekate« so tako okusne in tečne, da se jih splošno hvali. Zahtevajte jih pri trgovcih!

Gospodarstvo.

— Razstava goveje živine na Bledu. Dne 8. septembra t. l. se vrši v Zaki na Bledu razstava goveje živine, za katero je Ministrstvo Poljoprivrede i Voda dovolilo pripevek 10.000 dinarjev. Za razstavo odbrana živina naj se prižene ob 8. zjutraj na razstavni prostor, kjer se bo takoj po skupinah (biki, krave, mlada plemenska živina nad enim letom) razvrstila. Razstave se smejo udeležiti le udje Kmetijske družbe iz Radovljanskega političnega okraja, katerih živina je za to odbrana. Zaključek razstave in razdelitev daril opoldne. Lastniki odbranih živali se morajo zavezati, da bodo držali iste vsaj še eno leto v plemenske svrhe. Ta razstava je za Gorenjce velikega pomena, ker jo obiščejo srbski kmetovalci in kmetijski strokovnjaki, ki tedaj potujejo po naši domovini. Pokazati jim bo treba res najlepšo živino, da jih s tem opozorimo za slučaj potrebe na našo gorenjsko, sicer skromno, a dobro mlečno živino. Zato bo treba živino res strokovnojsko odbrati po sledečem načinu: izvoljeni zaupniki po vaseh naj takoj popišejo za razstavo primerno živino in jo do dne 28. avgusta prijavijo z navedbo starosti, barve ter pokoljenja kmetijski podružnici na Bledu. Na podlagi teh prijav bo državni živinorejski inštruktor sestavil zbirko in pripravil potrebno za tiskanje kataloga. Dobre organizirane odbraba je letos potrebna, ker so živali vsled pomanjkanja krme večinoma v slabem stanju. Vspršio obiska srbskih kmetov priporočamo našim živinorejcem, da se postavijo s svojo najlepšo živino, tudi planinsko, osobito še radi tega, ker se redno premovanje drugo leto na Bledu vsled pomanjkanja sredstev ne bo moglo izvršiti. Koristno in častno bo za nas, če najlepši planinski kraj pokaže tudi najlepšo živino.

— Zlne cene v Somboru. Kakor nam javljajo, vlada v Somboru velik zastoj v transportu pšenice in drugih žit. Cene so: pšenica 1820 do 1850 K, koruza 1530 do 1550 K, oves 1350 do 1370 K. Tendence je slaba. Vzrok pomanjkanja železniških tovornih vozov.

— Pobiranje trošarine na žganje. Kuhanje žganja proti plačilu trošarine se izza 1. septembra t. l. ne prijavlja več pri davčnih uradih, temveč edinele pri oddelkih finančne kontrole. Izza 1. septembra sprejemajo davčni uradi le prijave za kuhanje žganja v onih žganih, kjer imajo posebno dovoljenje, da plačujejo trošarino za prijavljeno kuhanje žganja šele dva meseca po prijavljenju. Kuhanje žganja se mora prijaviti vedno pri onem oddelku finančne kontrole, v katerem okolišu se bo žganje kuhalo. Prijava se mora vložiti redoma vsaj 48 ur pred pričetkom kuhanja, vendar sme starejšina oddelka finančne kontrole, ako dopušča kontrola, ta rok primerno skrajšati. Trošarina se vplača s poštno položnico, ki jo brezplačno izda oddelk finančne kontrole, pri nabliznem poštnem uradu. Tiskovine za prijave se dobivajo pri oddelku finančne kontrole proti povrnitvi nabavne cene po 50 para za pol.

— Kr, šumska uprava na Bledu. Proda loko gozd v oddelkih 52/b, 53/f, 55/e, in 63/d na Pokljuki približno 2300 plm izdelanega mehkega porabnega lesa različnih dimenzij. S kolekom 3 Din, takso 20 Din in 10 % vadijem opremljene ponudbe je poslati do 4. IX. 1922 do enajste ure šumski upravi na Bledu, ki daje tudi potrebna pojasnila.

— Trošarina na bencin. Generalna direkcija posrednih poreza je z aktom br. 20475 sporočila generalni direkciji carin, da je v razpisu C. br. 5077 pogrešno postavljeno, da se trošarina na bencin plača za 100 litrov, ampak se mora glasiati za 100 kilogramov in se ima tedaj v tem smislu predmetni razpis popraviti.

— Vinska razstava v Mariboru. Na Pokrajinski obrtni razstavi v Mariboru, ki bo od 8. do 17. septembra t. l., bo razven drugih nešteti, za narodno gospodarstvo koristnih predmetov, zanimala prizadete kroge iz tu- in inozemstva gotovo tudi vinska razstava. Zastopana bodo vina iz sledečih vinskih okolišev: ljubomerski, radgonski, mariborski, ptujski, haloški, pohorski, celjski, slovenjgorški in bizeljski vinski okoliš. Prijaviti so se in bodo razstavili svoja vina pod okriljem vinarskega in sadarskega odseka kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru vinogradniki v velikem številu; razstavljenih bo nad 160 vinskih vrst. Ta vina bodo razstavljena v posebni dvorani, ki obsega kakih 90 m². Vsak obiskovalec obrtne razstave bo imel priliko prepricati se o kakovosti proizvodov naše vinske trte iz vseh krajev mariborske pokrajine. Za vinske trgovce, hotelirje, gostilničarje, kavarnarje, celo tudi za vinogradnike same bo to pravi zaklad v smislu spoznavanja, kaj premore vinogradništvo v naši ožji domovini. Pa tudi konzumentu bo dana priložnost za spoznavanje, kako vino sme s polnim pravom zahtevati v javnih lokalih, ko prestopi prag svojega doma in je primoran iskati si okrepčila, bodisi na sprejedu, na potu za zaslužkom itd. Poleg vinske razstave bo točilnica izbranih vin lastnega pridelka iz mariborske pokrajine. Vinarski in sadlarski odsek preskrbi vina za točilnico. Točenje teh vin pa prevzame odličen vinogradnik in gostilničar iz Maribora. V točilnici, ki obstoji iz krasnega paviljona, postavljenega nalašč v ta namen in obdanega od senčnatih dreves in lepotečnega grmovja, si bo mogel vsak zemljan nele po dnevu, nego tudi zvečer ob zvokih razstavne godbe privzeavati svojo grešno dušo k utrujenemu telesu. Ni namen raz-

stave in točenja vina na Pokrajinski obrtni razstavi vzgajati ali morda pospeševati plajčevanje; cilj, ki se ga hoče doseči, je ta, dobaviteljem vina pokazati pot k producentu, konzumentu pa omogočiti spoznanje pravega daru božjega, ki glasom izjave sloviti zdravnikov pri zmernem, rednem uživanju zelo ugodno vpliva na ves človeški organizem, osobito pa po »lecitinu« na ugoden potek razvoja in delovanja možganov. — Vinska razstava v Mariboru bo zlasti za trgovino in konzum vina v nevinorodnih krajih velikega pomena, zбог česar vabimo zanimalce posebno iz nevinorodnih krajev Jugoslavije in inozemstva na obisk obrtne razstave v Mariboru. Osobito pa zanimalce iz naše bratske ljubljanske pokrajine, ker ti letos na II. ljubljanskem velesejmu ne bodo imeli prilike stopiti v direktni stik z našimi vinskimi izvodi.

Stavka rudarjev končana.

Kakor je znano, so se zadnje dni preteklega tedna vodila pri pokrajinski vladi med Trboveljsko premogokopno družbo in zastopniki rudarjev pogajanja glede ureditve spornih vprašanj. Ta pogajanja so trajala v soboto pozno v noč in so se v nedeljo zjutraj ob 1. uspešno zaključila.

Med zastopniki delavstva in Trboveljsko družbo je bil sklenjen sporazum, ki sloni na tej le pogodbi:

1. Kategorije delavstva ostanejo iste, kot je to določeno od komisije z dne 19. januarja 1921.

Od 28. avgusta 1922. naprej veljajo sledeče minimalne mezde:

Kategorija a) 92 kron;
kategorija b) 83 kron;
kategorija c) 70 kron
kategorija d) 57 kron.

2. Nadalje ostanejo v veljavi: Oseba draginska doklada 27 kron na storjeni šit, nabavni prispevki za delavstvo in družinske člane v dosednji višini in do sedaj veljavne rodinske draginske doklade. Istotako stanarine.

3. Od 28. t. m. naprej se povisajo event. obstoječe višje stalne plače v istem razmerju, kakor so se povisale minimalne plače. Pred 29. julijem obstoječi akordi se povisajo za nadaljnjih 30 % (skupaj s poviškom od 29. julija 60 %).

4. Pred potekom vsakih dveh računskih period (4 štiri tedne) pokliče rudarsko glavarstvo v Ljubljani pravočasno zastopnike delavstva in družbe v svrhu določitve novih minimalnih mezd na podlagi priložne tabele, ki tvori bistveni del pogodbe. Za toliko, kolikor se cene življenjskih potrebščin zvišajo, oziroma znižajo, se minimalne mezde v kronah zvišajo, oziroma znižajo.

Če se potrebščine ne zvišajo ali ne znižajo za manj kot 5 %, ostanejo minimalne mezde nespremenjene.

Za podlago za določanje cen naj služi: a) pri živilih povprečna cena rudniškega konzuma v Trbovljah in splošnega konzumnega društva v Posavju; b) pri manufakturnih potrebščinah povprečna cena, katero določita dva od rudarskega glavarstva po prostem preudarku zaslišana izvedenca.

5. V kolikor s to pogodbo niso spremenjena določila komisije za določitev mezd od dne 19. januarja 1921., ostanejo še nadalje nespremenjena v veljavi.

To pogodbo so podpisali: Za Trboveljsko premogokopno družbo glavni ravnatelj Skubic in ravnatelj Heinricher, za vlado namestnik Ivan Hribar in podnamestnik dr. V. Baltić, za ministrstvo šum in rud. gen. ravnatelj Antula, za Rudarsko zvezo Ed. Kukman, za Unijo slov. rudarjev Krušič, za Samostojno Unijo Zupanc, za II. Rudarsko skupino Zupanc, za Nar.-soc. zvezo V. Kravos, za rudarsko poglavarstvo inž. Pečani, za delavsko zbornico dr. Likar in za Zvezo industrijcev tajnik inž. M. Suklje.

S podpisom te pogodbe je končana rudarska stavka, ki je trajala teden dni. Danes, v ponedeljek, se v vseh revirjih prične delo. Delavstvu, ki se je ob izbruhu stavke pršlo na vse strani, je dan rok enega tedna za povratek. Radi stavke ne sme biti nihče kaznovan. Istočasno s povišanjem mezd delavstvu se povisajo plače tudi uradništvu. In sicer temeljne plače in draginske doklade za 30 %.

Z zadovoljstvom pozdravljamo, da je stavka končana na temelju obojestranskega sporazuma in izražamo nado, da se bo v bodoče razmerje med družbo in delavstvom izravnavalo brez skrajnega sredstva — stavke, ki ima vselej katastrofalne posledice za gospodarsko življenje in ni v korist ne eni, ne drugi strani.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1922.

— **Odhod zadnjih češkoslovaških gostov.** Včeraj ob 13. so nas zapustili zadnji dragi gostje iz bratske nam Češkoslovaške. Na kolodvoru se je zbralo mnogobrojno občinstvo. Pred odhodom vlaka je stopil brat Dvořák, blaginjak ČOS pred zbrano množico in se v vznešenih besedah zahvalil Ljubljani za priskrbi sprejem. »Mi češki Sokoli ne pozabimo nikdar gostoljubja Slovencev. Zdravo! Na svidenje v Pragi! Na zdar!« Med gromovitimi »Na zdar« klici občinstva se je nato bratsko objel z gospodom generalnim konzulom dr. Benešem. Nepopisen pa je bil prizor, ko se je začel pomikati vlak, okrašen s cvetjem in zastavami. Ni se videlo skoraj drugega, kakor valovanje morja robcev in zastav in med gromovitimi vzkliki »Na zdar«, »Zdravo Jihoslovane!« se je odpeljal velikanski vlak — bilo je menda okoli 69 vagonov s 1500 gosti proti severu. Entuzijastično vzklikanje je šele ponehalo, ko je izginil zadnji voz na obzorju. Upamo, da so dragi gostje odnesli z juga najlepše utise in tudi mi jim kličemo »Na zdar!« »Na shledanou v Praze 1924. Zdravo!«

— **Obmejni promet.** Zadnji petek so se zbrali v Radgoni zastopniki naše in avstrijske vlade z namenom, da ustanovijo v okviru sporazuma o obmejnem prometu, ki je bil pred kratkim objavljen v »Uradnem listu«, natančnejše predpise o tem, kako se ima sporazum izvajati, da bo obmejnemu prebivalstvu več koristil in pa da se prepreči zlorabe. Komisija bo obhodoila vso jugoslovensko-avstrijsko mejo od Toke na Burškem do Peči na Gorenjskem z namenom, da določi poti za prehod čez mejo ter uredi tudi druga pereča vprašanja, tičoč se obmejnega prometa. Na čelu avstrijske delegacije je sekcijski svetnik dr. Friberger, na čelu naše pa vladni svetnik dr. Vodopivec. Pripominjamo, da so bile v listih priobčene vesti o konferenci v Radgoni netočne, ker so večina javljala, da gre na tej konferenci za ureditev obmejnega železniškega prometa.

— **Miroslav Ples,** veleizslužni, dolgoletni župan iz Devinu je umrl dne 26. t. m. Zopet prerana smrt, zopet neusmiljen udarec sovražno nam smrti, ki maha v povojnem času z vso neusmiljenostjo po naših najboljših in najdelavnejših možih. In med to odlično četo smo od nekdanjega prištevati tudi blagopokojnega Miroslava Plesa. Njegovo ime in vsestransko delovanje je bilo kakor pravi svetilnik, ki je dalo na okoli po jadranski naši obali in po našem morju blestel in svetil v najkrajnjem ognju, v svitu in žaru prave narodne navdušenosti in nesebične delavnosti! Bil je kakor nerazrušna skala v devinskem divnem skalovju, ki stoletja in stoletja že kljubuje neprestanim viharjem in najsilnejšemu valovju — raznih nam Slovencev sovražnih sil in elementov. Saj so vzor narodnjaka in poštenjaka preganjali pred vso slovensko Italijani z vso jezo in srditostjo, ki se je zbirala in kopičila v preznanje »Legi nacionalne«, saj se mu med vojsko kot zavednemu kremen-narodnjaku ni godilo prav nič boljše v tistih časih, ko so letele in frčale dan na dan težke italijanske krogle iz Sdoba in Gradeža s peklensko grozo na njegovo devinsko domovino in — skalovje. Povodrom izgrezov l. 1898, ko so ogroženi slovenski Devinci napadli laško raznarodovalno trdnjavo — šolo »Leze nacionalne« v Devinu, so zagrizli triziski Lahovi njega in njegove dve hčerke ovadili sodišču kot vzporeditelje teh znanih izgrezov. Z drugimi Devinci je prišel tudi rajni Ples s svojimi hčerkami na obtožni klopi v Trstu. Hčerki sta bili sicer vendarle oproščeni. Oče Ples, kateremu se sicer ni moglo dokazati nikake konkretne krivde, pa je bil kot slovenski župan in »panslavist« obsojen v zadoščanje avstrijsko-italijanski demenciji. Prav ta obsodba pa je njegov ugled v naših primorskih krogih le še dvignila in privabila in pridobila splošno spoštovanje daleč naokrog. Triziski Sokol je večkrat priredil po morju v Devinu in na prostornem Plesovem vrtu tekmo z goriskim Sokolom. Tudi društvo »Pravnik« je bilo pred leti njegov gost in so nam še danes v najlepšem spominu veselo ure devinskega izleta. Rajni Ples je bil oženjen s članico znane Lokarjeve družine iz Ajdovščine ter je vzgojil svoje otroke v strogo narodnem duhu. Eden izmed sinov je bil med vojno jugoslovenski dobrovoljec. Ze to dejstvo nam je porok, da je in bo iskreno rodoljubje rajnega očeta najlepša dedščina njegovim sinovom in rodbini. Kateri smrtno naltiskrenejše svoje sožalje.

— **Smrtna kosa.** V soboto, 26. t. m. je umrla gđ. Ema Žerjavova, mestna učiteljica v Ljubljani, sestra g. ministra dr. Žerjave. Pokojnica je bila izborna učiteljica in navdušena narodnjakinja, ki je s vsem o prižrtvovalnostjo delovala v raznih narodnih, mladinskih in dobrodelnih društvih. Bila je skromna dama, ki je mnogo delala, a se ni nikdar sili v ospredje. Blag ji spomin!

— V Ljubljani je umrla ga. Magdalena Zierstein, babica. Blag ji spomin!

— **Beogradske novinarje,** ki zadnje dni mnogo pišejo o konferencah državnikov male antante, opozarjamo, da se te konference vrše v Marijanskim Laznih in ne v »Marienbadu«, kakor čitamo večinoma v vseh beogradske listih. Čas bi že bil, da se i beogradske žurnalisti privadijo na slovenska krajevna imena. Kaj bi rekla naša javnost, ako bi češkoslovaško časopisje za naše kraje dosledno rabilo nemška ali madžarska imena ter pisalo na primer namesto »Novi Sad« — »Neusatz« ali pa »Uj Videk«?

— **Pri razmejitvenih delih na Ponci** se je 23. t. m. ponesrečil vojak Anton Mali, bivši tovarniški delavec na Javorniku. Padel je čez 150 m visoko steno in oblezel mrtev. Truplo so prenesli v Rateče, od tamkaj pa so ga prepeljali na Koroško Belo, kjer so ga pokopali.

— **Maturantje leta 1892.** V Ljubljani se snidejo dne 6. septembra ob 9. dopoldne na magistratu. Vapored: poset velesejma, izlet in skupna večerja. Prijave sprejema za VIII. a in b magistratni svetnik gospod Fran Govčkar.

— **Naša deca in mladina.** Slovenija ima okoli 80.000 osirotele, zapuščene in zanemarijene dece. O tej deci piše strokovnjakinja na tem polju: »Vsa ta deca vzraščala v bedi. Ali beda ni le pomankanje vsakdanjega kruha, ni le nevednost in nizka stopnja izobrazbe, beda je tudi moralno propadanje. Beda ima temnega tovariša — brezstidnost. Ta zvesti spremljevalec bede vlada v vseh onih nedostatih stanovanih, ki jih je žal tudi v Sloveniji mnogo in preveč. Tam, kjer so nakopičeni otroci in odrasli dan in noč, znešeni od vseh vetrov, tam ne gneva le telesno zdravje, tam izginja polagoma, a zanesljivo tudi moralna čistost, na kateri stoji intaktno družinsko življenje, ki je predpogoj vsega zdravega kulturnega napredka. V onem zatohlem ozračju prenapolnjenih stanovanj izgubi deca svojo čistost, preden je že zrela, v takem ozračju je največja pregreha le predmet ciničnega smeha. Ako pustimo vse, kakor je, tedaj gremo z vso gotovostjo nasproti največjemu in najstrašnejšemu moralnemu bankerotu. Iz tega močvirja prihajajo mladoletne prostitutke, mladoletni zločinci in vagabundi, nezakonske matere, možje in žene, ki se kot starši niti najmanj ne zavedajo svoje odgovornosti, svojih dolžnosti.« Ali ni zato najnujnejša potreba, naša prva in najsvežja dolžnost, da po možnosti zajezimo to socialno zlo? Da ustanovimo Dečji in materinski dom, kamor bi sprejemali zapuščene matere z dojenčki, ako po porodu nimajo nikakega zavetišča? Tu bi jih vzgajali, dvigali k novemu, dela polnemu življenju, vzbujali v njih čut odgovornosti napram otroku ter utrjevali njihovo voljo, da jih nobene izkušnja več ne zapelje. Tu bi vzgajali »skrbne matere«, ki bi jih potem razpustili po vseh krajih Slovenije, kjer bi bile potrebne da postanejo dobre svetovalke in pomagateljice neizkušnim in v bedi živečim materam. Zavetišče bedni deci in njenim materam ter socialna šola sploh bo hodoči naš Dečji in materinski dom, ki naj ga postavi ves naš narod čimprej, sebi v največjo korist in čast!

— **Triziskemu dnevniku »Il Piccolo«** je ministarstvo notranjih del zopet dovolilo, da sme prihajati v našo državo.

— **Jesensko porotno zasedanje** v Ljubljani bo zelo kratko. Prva porotna razprava je razpisana za 11. septembra. Na razpravnem programu je do sedaj pet slučajev.

— **Dražba stane.** V torek dne 29. t. m. ob treh popoldne javna dražba lesenih barak, miz in klop. Zbirališče artiljerijske vojašnice. — Jug. slok. savez.

— **Dražba zgradbe vodovoda** v Grahovem pri Cerinici se je prelazila na nedeljo dne 10. septembra t. l. in se interesentje opozarjajo na današnji oglas.

— **Pomanjkanje soli** Pišejo nam: Dočim bi imeli monopolne zaloge soli povsod držati dvomesečno zalogo soli, traja pomanjkanje soli v Mariboru in v Celju že več tednov, sedaj pred glavno sezono, ko pridejo živila: zelje, repa, meso v osolenje. Vse naročbe in prošnje so brezuspešne. Tuptam dolje kak vagonček, ki se takoj razdeli, potem čakamo zopet dostikrat cel teden na novo pošiljko. Kdor ima areto, pride na vrsto, vse drugo pa čaka že vznemirjeno redno oskrbo. Prošimo monopolno upravo, kakor tudi naše poslance, da se za stvar zanimajo in dosežejo red pri dobavi, tega, za življenje gotovo najpotrebnejšega živila, pri tem sosebno, ker je v glavni zalogi monopola v Ljubljani nakopičene dovolj soli.

— **Stanovanja za obiskovalce ljubljanskega velesejma.** Mnogi posestniki stanovanj, ki so prijavili stanovanja za vseskoljski zlet, mislijo, da velja njih prijava tudi za ljubljanski velesejem. Kdor je pripravljen dati na razpolago stanovanje za obiskovalce ljubljanskega velesejma, se vabi, da izpolni zopet novo prijavo. Prijave se sprejemajo v pritličju nove palače Ljubljani.

ake kreditne banke nasproti hotela »Sion« od 8. do 12. in od 15. do 18. ure.

— **Pomočniki zbor Gremija trgovcev** v Ljubljani vabi tem potom vse svoje članke trgovske nastavitelne na zborovanje, ki se bo vršilo v četrtki, dne 31. avgusta t. l. ob 8. zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Na sporedu je: Nadaljni ukrepi v zadevi naših zahtevkov ureditve in povisaanja plač trgovskih nastavitelcev, ker je Gremij našo zahtevo odklonil. Ker je zadeva zelo važna in nujna, se pričakuje zanesljiva in polnoštevilna udeležba.

— **Sadna letina** po Gorenjskem je le totes dobro obnesla, zlasti glede jabolk, hrušk in češpelj. Ljudje bodo naprešali mnogo mošta in nakuhali dosti zganja za lastno porabo.

— **Temperatura** je vsled zadnjega dežja znatno padla. Po Gorenjskem kaže termometer +9 — 11° R. Z vročino smo za letos pri kraju.

— **Cene goveji živini** gredo, kakor drugod po deželi, tudi po Gorenjskem še vedno navzdol. Tudi dobiš goveje meso prvovrstno po 54, druge vrste po 46, 48 in 52 kron kilogram. V Ljubljani pa stane meso 76, 80 in 84 K, in to za meso navadnih volov in še he tudi — krav.

— **Zadnji dež** je po deželi na polju veliko zalegal, zlasti si bo opomogla ajda, repa, korenje in zelje. Tudi otava se bo mnogo zboljšala.

— **Celo trope kavk** in vran oblegajo to jesen koruzo na sorškem polju. Maršak kmet bo ob dozoritvi — ker ne sme te nadloge streljati — pobiral le prazno štorovje. Zato si že marsikak kmetovalec dvakrat premislil koruzo saditi.

— **Ljubljanski odsek drž. komisije** za delo ruskih beguncev naznanja cenj. delodajalcem, da ima na razpolago navadne delavce, kvalificirane delavce in specialiste raznih strok. Obratovati se je na naslov: Hotel »Socia«, soba 14. Šef odseka: E. Borisov-Morozov.

— **Cesta kralja Aleksandra.** Iz Solčave nam pišejo: Letos se je zgradila cesta iz Solčave v Logarsko dolino. Da se je ta cesta zgradila, gre največja zasluga interesiranim domačim posestnikom, ki so prispevali z delovnimi močmi in materialom, prav tako pa tudi g. Francu Robleku, ki se je silno zanimal za to cesto in ki je nabral tudi okrog 40.000 kron denarnih sredstev. Splošno mnenje je, naj bi se ta cesta imenovala kralja Aleksandra cesta, ki bi naj dobila v najkrajšem času preko Luč in Volovjeka svojo zvezbo s Kamnikom in Ljubljano, ker bo še le v tem slučaju prišla do veljave.

— **Iz Rogaske Slatine** nam pišejo: Kopalsko občinstvo se letos v Rogaske Slatine prav dobro počuti. Cene so povsod, zlasti pa v Zdraviliškem domu, razmeroma nizke in ne presegajo v nobenem oziru ljubljanskih. Zdraviliški dom je letos tako glede prehrane, kakor glede postrežbe na višku, za kar gre vse priznanje restavraciji g. Martinoviču. Ker so letos cene v Slatini res zmerne, je opaziti med gosti tudi mnogo uradnikov. Pripominjamo, da uživajo državni uradniki 50% popust.

— **Pri mestni elektrarni** v Celju je razpisana služba obratovodje. Prošnje na mestni magistrat v Celju do 10. septembra.

— **Požar v Pobrežju pri Mariboru.** V petek dopoldne je izbruhnil na dosedaj še nepojasnen način ogenj pri posestniku Kernbauerju na Zrkovski cesti v Pobrežju. Vnel se je kup obilnic in takoj je bilo vse poslopje v plamenu. Poslopje in vsi poljski pridečki so pogoreli in rešila se je samo živina. Na lonce mesta je takoj poleg požarke prihitala tudi mariborska požarna bramba. Po večurnem naporom gašenju se je posrečilo oženi omejitvi, vendar je poslopje pogorelo do tal. Škoda je naravnost ogromna. Požar so najbrž zanetili neprevidni otroci.

— **Veliki požari na Štajerskem.** Dne 15. t. m. je nastal ogenj pri posestniku Ivaču Marču iz Sv. Jerneja, ki je vpepelil celo gospodarsko poslopje s hlevi in vinčariljo vred. Nadalje so zgoreli vsi gospodarski stroji in 25 glav živine. Radi pomankanja vode in hudega vetra je bilo gašenje popolnoma onemogočeno. Škoda je milijonska. — 22. t. m. pa je začelo goriti pri posestniku Rozi Brendič iz Rogoznice pri Ptuj. Ogenj, ki so ga zanetil otroci, je uničil celo gospodarsko poslopje in se je rešila samo živina. Škoda znaša čez 600 tisoč kron in je krita samo za 12.000 kron.

— **Radi poverljive** se je uvedla kazenska preiskava proti ravnatelju »Hrvatske kreditne banke« v Zagrebu Josipu Kostialu-Zivkoviću. Proti njegovemu sinu je izdana tiralica. Poverjenih je bilo baje več milijonov.

— **Arrestacija radi ponarejanja** znamk. Policija je prišla na sled dužbi, ki je ponarejala poštne znamke in jih potem prodajala filatelistom. Ponarejanje znamk se je izvrševalo v Blaskovski tiskarni na Bregu. Kakor smo se informirali, so bili aretirani: trgovca Maks Simončič in Ivan Jurca, Josip Padevec in Radoslav Sattler, litografa in Marija Zidan. Zidanovo so izpustili, ostale pa so izročili sodišču.

— **Smrtna nesreča.** V Cezanjovcih v Prekmurju so se splašili konji cerkovniku Francu Matkoterju, ki je prišel pod voz. Konji so ga vlekli še nekaj časa dalje in se končno ustavili. Nesrečnega so kasneje našli prijatelji vsega pomandranega in z razbito glavo.

Polzopetbe.

— **Ona gospodična,** ki je pozabila dne 21. t. m. svojo površno jopico v vliaku iz Ljubljane do Jesenja, jo dobi pri Alojziju Simčiču, Velike Lašče.

Sokolstvo.

— **Dramatični odsek Sokola** na Viču otvori svojo letošnjo sezono začetkom oktobra. V torek dne 29. avgusta ob 8. zvečer se vrši v garderobi Sokolskega doma na Viču sestanek vseh igralcev za bodočo sezono. Odbor uljudno vabi vse ljubitelje dramatike, da se priglasi in udeleže namodenega sestanka. Odseku bi bile posebno dobrodošle inteligentne gospodične, ki bi mu hotele posvetiti svoje zmožnosti.

Kultura.

— **Slovenski Pravnik** prinaša v svoji ravnikar izišli številki mnogo najrazličnejšega in najzanimivejšega gradiva. Ob koncu se poslavlja dr. Danilo Majaron od tega — lahko rečemo — svojega lista, ki ga je urejeval 22 ozirom 26 let, ker se mu je, kakor pravi, moral odtegniti zaradi drugih svojih opravil. Za dolgoletno, natančno in požrtvovalno delo zasluži dr. Majaron vsestransko in iskreno zahvalo vseh slovenskih pravnikov, najlepše zadoščanje pa mu bodi list sam, ki ga je on vodil in tudi pripeljal do sedanjega vedno večje veljave. Po našem mnenju ima Slovenski Pravnik dandanes zelo važno vlogo in lepo prihodnost.

Turistika in šport.

— **Rapid** : Gradjanski 2:2, Zagreb, 28. avg. (Izv.) V sportnih krogih je vzbudila večerajšnja nogometna tekma med dunajskim, celo od praške Sparite nepremaganim »Rapidom« in »Gradjanskim« veliko zanimanje. Rezultat je bil za Gradjanskega nad vse časten. Rezultat Rapid : Gradjanski 2:2 (2:1). Nogometni tekmi je prisostvovalo mnogoštevilno občinstvo. Izid je nekatero celo presenetilo.

— **Nogometna tekma A : B team 4:1** (2:0). Večerajšnja izbirna tekma med A in B moštvi, ki sta bili sestavljeni iz najboljših igralcev Slovenije, je imela namen, da se sestavi čim najboljšo moštvo za reprezentančno tekmo med Zagrebom in Ljubljano, odnosno Slovenijo. Tekma je pokazala, da razpolagajo klubi z dobrimi igralci, ki pa vsled neugodnega terena niso mogli razvijati svojih moči. Moštvi sta nastopili v sledeči postavi: A: Glaser (Mb.), Pevalsek (Prim.), Schalleker (Atl.), Kus (Ili.), Zupančič II. (Ili.), Zupančič III. (Ili.) Zupančič I. (Ili.), Oman (Ili.), Učak (Ili.), Pleš (Hermes), Vrdmayer (Ili.). B: Nemec (Atl. Celje), Škrabar (Mb.), Raigelj (namesto tega branilec od Svobode), Gaberšček (Lask), Dürschmied (Atl.), Weibl (Ili.), Birs (Primorje), Vogrin (Mb.), Martinjak (Jadr.), Jamnik (Jadr.). Takma sportno ravno ni bila na višku, vendar je A team B team precej nadkriljeval, zlasti glede skupne igre. Prvi gol za A je zabil Oman z glavo, drugi je bil Zupančičev (I.) solo. Polčas 2:0. V drugem polčasu Vogrinec solira in zabije lep gol za B. Vendar se posreči nato Omanu, da zviška rezultat za A na 3:1. Zupančič I. pa zabije iz očitega offside četrti gol. Sodnik g. Vodišek ni zadovoljeval.

Glede sestave reprezentance bi prišlo sledeče moštvo v poštev: Glaser — kakor Nemec, sta si enaka nasprotnika. V obrambi bi bil dober Škrabar, vendar je prešibek, boljši bi bil vsekakor Dürschmied, odnosno Schalleker (ev. Beltram). V krilski vrsti je najboljši za srednjega krilca Zupančič II., za ostala dva halfa Zupančič II., Hus, oziroma Marussig. Napad bi bil v sledeči postavi najboljši: Vrdmayer (rez. Jamnik), Vogrinec, Učak, Oman. Zupančič I. To bi bil približno najboljši team, ki bi odgovarjal. Ostali igralci niso zadovoljili. V napadu pri B je bil nesposoben Birs, ki preveč sebično igra, pri A pa ni zadovoljeval Pleš, ki se ne zna placirati. Pri ostalih igralcih pa ni bila opaziti posebna forma.

— **Vratolomne vaje** kubanskih kozakov. V nedeljo ob štirih popoldne so na zletnem telovadšču izvajali kubanski kozaki zanimive, vratolomne vaje na konjih. Znano je, da so kozaki najboljši in nadržnejši jezdeci. V divjem diru na lahkih konjih so na telovadšču jahalo izvajali posamno in v skupinah razne bojne vaje. V diru je kozak s sabljo odsekal višoko figuro, dalje so na konjih vršili vratolomne skoke in zelo zanimiv je bil prizor, kako kozaki na bojnem pohodu izgube tovariša. Konj začuti, da je njegov gospodar težko ranjen. Pride do njega in se vleže na tla. Težko ranjenega je spravil na konja, ki ga odnese iz bojne meje na obvezovališče. Kozaki nam vjam je prisostvovalo okoli 1500 gledalcev.

— **Erjavčeva koč** na Vrščici, ki je bila otvorena pred enim mesecem, je doslej posetilo 300 turistov. Od koč je do italijanske meje 10 minut. Obmejne straže ne delajo nobenih ovir posetu Prisojnika, Mostrove in Jalovca. Koča je ena najlepših naših planinskih točk s krasnim razgledom na Prisojnik, Skrlatico in Spik. Oskrbovana je izborna.

Borzna poročila.

— **Curib.** 28. avgusta. (Izv.) Predborza: Zagreb 1.475, Berlin 0.29, Budimpešta 0.285, Praga 19.40, Dunaj 0.005, Milan 22.50, London 23.45, Pariz 39.50, Newyork 5.2575.

— **Zagreb.** 28. avgusta. (Izv.) Zaključek. Devize: (Kurzi v kronah.) Curib 66.—, 67.—, Pariz 27.2, 28.—, London 1588.—, 1600.—, Berlin 22.—, 23.—, Dunaj 0.42, 0.44, Praga 13.40.—, Trst 1568.—, 16.—, 00.—, Newyork —, 350.—, Budimpešta —, 20.4.

Najnovejša poročila.

INTERPARLAMENTARNA KONFERENCA NA DUNAJU BREZ ČEHO-SLOYAKOV IN JUGOSLOVENOV.

— **Dunaj.** 28. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne je pričela v dunajskem parlamentu zborovati interparlamentarna konferenca. Jugoslavija in Češkoslovaška oficijelno nista udeleženi na konferenci. Zelo številni so Italijani. Včeraj je bil v schönbrunnski slavnostni dvorani po-zdravni večer, katerega se je udeležil tudi predsednik republike dr. Hainisch. Konferenci so se odzvali Angleži, Francozje, Amerikanci in druge države. Belgija tudi ni odposlala svojega oficijelnega zastopnika, zastopa pa belgijski parlament Vandervelde.

— **PRIHOD AMERIŠKIH PARLAMENTARCEV V JUGOSLAVIJO.**

— **Beograd.** 28. avgusta. (Izv.) Ameriški parlamentarci obiščejo po končani interparlamentarni konferenci na Dunaju tudi razne kraje naše države. Vlada je pripravila vse potrebno za priskrben sprejem ameriških parlamentarcev. Amerikanci nameravajo posetiti Ljubljano, Zagreb, Beograd in še nekatere druge kulturne in gospodarske centre države.

BOLGARSKA IN DRUŠTVO NARODOV.

— **Beograd.** 28. avgusta. (Izv.) Po oficijelnih poročilih je Društvo narodov zavrnilo prošnjo bolgarske vlade, da se stavi na dnevni red skupščine Društva narodov v Ženevi tudi vprašanje »bolgarskih manjšin« v južnem delu naše države.

ITALIJANSKI PODMORNICI PRED KOTORSKIM ZALIVOM.

— **Beograd.** 27. avgusta. (Izv.) Po poročilih iz Kotora, so Italijani v soboto vršili poskušnje s podmorniki najmoderneje konstrukcije. Ti podmorniki so baje povsem novega tipa. Podmorniki, konstrukcija češkoslovaških inženjerjev na račun italijanske vojne mornarice, so tako zgrajeni, da lahko pod morjem razdirajo tudi cele stene in pečine. Poskušnje so se vršile ves dan. V vojaških krogih vlada začudenje, kako je bilo mogoče, da so Italijani lahko brez vsakega predhodnega obvestila vršili poskušnje ravno pred kotorskim zalivom v naših vodah.

VELIKA KATASTROFA FRANCO-SKE BOJNE LADJE.

15 mornarjev utopljenih.

— **Pariz.** 26. avgusta. (Havas.) Oklopna križarka »France« je na povratku z nočnega ostrega streljanja trčila v zalivu Quiberonu na morsko pečino in je morala spustiti sidra, ker je bilo manevriranje otežkočeno. Po zadnjih poročilih je križarka dobila poškodbe in se 20 m globoko pogreznila. Do sedaj še ne javljajo človeških žrtev.

— **Pariz.** 26. avgusta. (Izv.) Križarka »France« je v quiberonskem zalivu trčila na morsko pečino in se pogreznila. Žrtve so zelo številne. O katastrofi javljajo listi-tele podrobnosti: Okoli ene ure ponoči je križarka dne 25. t. m. hotela pristati v Quiberonskem zalivu. Pri trčenju ob skalo je bil del ladje popolnoma pokvarjen, tako da je začela v notranjost vdirati voda. Močan val je ladjo, ki se je začela potapljati, zanesel nekoliko K bregu. Okoli 4. zjutraj je križarka bila popolnoma pod vodo.

— **Pariz.** 27. avgusta. (Izv.) Pri katastrofi križarke »France« je bilo utopljenih 15 mornarjev. »France« je bila dolga 166, široka 27 m, brzina 20 vozlov, 12 topov s 300 in 22 topov s 400 kalibra. Posadka je štela 186 mož.

VELIKANSKI POŽAR V PRISTANIŠČU CALAISU.

— **Calais.** 27. avgusta. (Havas.) Požar v pristanišču je lokaliziran. Povzročena škoda znaša pet milijonov frankov.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Dobra žena in mati ima vedno nekoliko steklenic lekarnarja Felle-
ra prijetno dišečega »Elsafudina«
doma. Služi za drgnjenje hrbta
rok nog in celega telesa, kot kosme-
tikum za usta, kožo in glavo. Mno-
go močnejši, izdatnejši in delujoši
kakor francosko žganje. 3 dvoinate
steklenice ali 1 specialno stekleni-
co skup z zamotom in poštnino za
72 kron pošlila: Eugen V. Feller,
Štubica donja Elsatrg 238 Hrova-
ško. be

Za velesejem inserirajo tvrdke z uspehom v našem listu!

Zenitna ponudba.

Komur ni glavni pogoj premoženje, ampak plemenito, blago srce, izurjena gospodinja, poštena, simpatična žena, naj se obrne na mlado, intelig. vdovo po akademiku z 2 zaljuba fantoma. Je večje postavbe. Oziralo se bo le na resno prijavo akademika ali trgovca od 40 let dalje. Pisma pod „Marinka 6825“ na upr. Slov. Naroda. Tajnost zasigurana. 6825

Radi odpotovanja

prodaj za primerno ceno motorno kolo 4 PH, 4 c.h. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 6780

Modistka

za izdelovanje vsakovrstnih klobukov in starih popravih hodi tudi na dom. Ponudbe pod „Tržatanka 6804“ na upr. Slov. Naroda.

Izurjena šivilja

izdeluje in popravlja vsakovrstne oblike, zanaša tudi na dom. Naslov pod „Sivane 6803“ na upravo St. Naroda. 6803

Dva mirna obrtnika

srednje starosti iščeta mirno stanovanje, ako mogoče tudi hrano pri navadni družini. Plačava po dogovoru. Ponudbe pod „Obrtnika 6800“ na upravo Slov. Naroda. 6800

Trgovska vajenka.

Za svojo 16 let staro hčerko, ki je z najboljšim uspehom dovršila 2 razreda meščanske šole, iščemo mesta v trgovini z meščinim blagom kot vajenka. Oskrbna v hiši. Naslov pove uprava Slovensk. Naroda. 6810

Sprejemem

na dobro domačo hrano več gospodov. Naslov pove uprava Sloven. Naroda. 6789

Meblovana soba

s souporabo kuhinje se odda, po dogovoru eventualno tudi prodaja. Istotam gramofon na prodaj. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 6799

Iščem stan

u novogradnji, plačam dobro. Inženjer sa ženom brez dčice. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „A. H.“ 6405

MIRÓSLAV MUŠIČ
zobotehnik
MIRA MUŠIČ roj. GABRIČ
POROČENA
Ljubljana, 27. avgusta 1922.
Ljubljana — Trbovlje

Dražba.

Dne 1. septembra ob 9. zjutraj bo prostovoljna javna dražba na Dobranski cesti 1, na dverišču. Prodajal se bo pisalni stroj, železna blagajna št. 3, razni trgovski pribli, stolaže, stoli in 3 pisalne mize. 6844

Posojilo Din 150.000

se išče proti prvi vključbi na posestvo z gostilno in trgovino mečanege blaga. Zamenja se tudi za hišo v mestu ali se prodaja. Naslov pove upravnistvo Sloven. Naroda. 6826

Preklc.

Podpisani obžalujem žalitve napram IVANU ŠOBRU. 6793
Frano Konstantin.

Dva usnjena kovčega

za potovanje se ceno prodasta. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 6827

Krastove kadi

prodajam po ugodni ceni; so zelo v dobrem stanju, različne velikosti od 4—15 hektolitrov za zelje, repo in namakanje sadja. Poizve se na Mirju št. 2, Ljubljana. 6798

Vrtnarica ali učiteljica

s perfektno francoščino in pripomočjo pri klavirju k solo obiskujočim otrokom (7—11 let) se išče do 15. sept. Ponudbe s sliko in zahtevno plače na gospo Elzo Werner, Sisk pri Zatrebu. 6823

Trgovski pomočnik

železninar in vajenec se takoj sprejmeta pri Erjavcu & Turk, Ljubljana. 6796

Parna pekarna

se odda v najem proti odkupni 40.000 K. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6779

Šivilja

se priporoča za perilo in obleko na dom. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 6778

Mesečno sobo

v Spod. ali Zg. Šiški za takoj ali pozneje išče zelo soliden gospod, ki je čez dan vedno odsoten. Plača prav dobro. Ponudbe pod „Šiška 6795“ na upravo Slov. Naroda. 6795

Šamotna opeka

500 kom. za notranjo obzidavo apnenice se dobi po nizki ceni pri Fr. Lipahu v Dobrunjah, p. Sp. Hrušica pri Ljubljani. 6781

Trg. nabražena gospodična

z dobrih pričevali kontoristinje, želi mesta prodajalke v večji manufakturni trgovini, da se priuči samostojno voditi trgovino. Vajena je tudi pisarniških poslov ter strojepisja. Nastopi lahko takoj, in sicer najraje v kakem mestu na Hrvaškem. Ponudbe pod „Slovenka 6786“ na upravo Slov. Naroda. 6786

Prostovoljna sodna dražba

velikega posestva dedičev Janeza Severja po parcelah oziroma kot celota v Vižmarjih št. 14 dne 4. septembra 1922 ob 8. uri zjutraj in naslednje dni. Dražbeni pogoj so na vpogled pri okrajnem sodišču v Ljubljani soba št. 33. Okrajno sodišče v Ljubljani, oddel. VIII. dne 21. avgusta 1922.

Lesni trgovci!

Posestvo na Kranjskem, v bližini Novega mesta, v obsegu pribl. 27 ha, polovica gozd, vsekozi sečno rastoče lesovje, druga polovica njive, vinogradi, sadni vrtni in senoži, se prodaja skupaj ali pa v delih. Vprašanja je nasloviti na gospoda Viljem Gebauerja, nadučitelja, Smitel, pošta Novo mesto, Dolenjsko. 6828

Ugodno se prodaja velika trgovska hiša

z večjim dvoriščem v Ljubljani. Pripravna za vsako trgovino. Cena 650.000 Din. Ponudbe pod „650.000—68310 na upravo Slov. Naroda. 6831

Lokomobile

najmodernejše konstrukcije vseh velikosti, razne mišlinske garniture, tračnice za poljske železnice, 600 mm razdalje, kompletne s prečnimi vozički, tračnice za stavbne namene in industrijski tri, plinov in varilne črte vseh razsežnosti, črne in pocinkane, kompletne polnojarmentih za parno tugo, remšeldsko orodje, žičniki od 10/20 do 46/120, surovo železo za stavbne konstrukcije, črne in pocinkane, pločevine vseh razsežnosti dobavljajo takoj s skladišča Maribor — Jugoslav. importno in eksp. podjetje inž. Rudolf Pečlin, Maribor, Trubarjeva ulica 4, telefon interurb. 32. 6788

Gostilna

s kompletnim inventarjem in krasnim senčnatim vrtom se odda takoj pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6770

Prodajo se

po zelo ugodni ceni pisalne mize ter razna pisarniška orodja. — Ljubljana, Stari trg 11, II. nadst., ob času od 8. do 12., in od 1. do 2. 6773

Mesta hišnika

iščeta zakonca brez otrok. Nastopita lahko takoj. Ponudbe pod „Hišnik 6774“ na upravo Slov. Naroda. 6774

Uradnik

Čeh, zmožen tudi slov. jezika, z večletno prakso, z znanjem vseh pisarniških del, išče mesta v pisarni ali tudi kot skladiščnik. — Ponudbe pod „Čeh 6775“ na upravo Slov. Naroda. 6775

Iščem lokal

po možnosti v središču mesta za takoj ali pozneje; prevzamem tudi prostor, ki bi ga na svoje stroške preuredili. Ponudbe pod „Nagrada 6791“ na upr. Slov. Naroda. 6791

Gospa

uradnikova žena bi prevzela za časa II. Ljublj. velesejne vodstvo kakšnega jestvinkega paviljona ali kaj sličnega na razstavnem prostoru. Ponudbe pod „Zasluzek v sili 6790“ na upravo Slov. Naroda. 6790

Gospodična

večja samostojnega gospodinjstva, izvežbana tudi v trgovini, išče službo k samostojnemu gospodu. Ponudbe pod „Gospodična 6797“ na upravo Slov. Naroda. 6797

Gasilci!

Na prodaj je voz—brek za moštvo, voz s sodom in z brizgalnico ter parna brizgalnica pri gasilnem društvu v Ljubljani. 6784

Zopet je dospela večja množina splitskega

Portland-cementa.
Zaloga pri H. Petriču, Ljubljana, Dunajska cesta 33. 6777

Mirna stranka

brez otrok išče stanovanje s 3 sobami, kuhinjo, kopalno sobo in pritiklino v novi hiši za mesec november. Namemina se plača takoj za celo leto naprej. Ponudbe pod „Nova hiša 148-6787“ na upravo Slov. Naroda. 6787

Mesečno sobo

meblirano, najraje v bližini glavnega kolpivora, išče samec. Plača po dogovoru. Ponudbe na An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 6771

ZASTOPNIKE iščemo

za Ljubljano in okolico za našo zmožno dunajsko tovarno in veletrgovno električnih in elektrotehničnih predmetov. Samo pridni gospodje, kateri so zmožni nemškega jezika v govoru in pisavi — kristjani — naj se blagovolijo ponuditi s sliko pod „Tehnelektro 6829“ na upr. Slov. Naroda. 6829

Nova stavba

v središču izvirni — material za izpolnitvev že na mestu — 2 kleti, lokal 24 × 14 m, 2 pisarni, v I. nad. 3 stan., v podstrešju 3 stan., lep predprostor, se prodaja v Sp. Šiški. Voč pove
An. zav.
Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 6772

Za družabnico

želim vstopiti v kako dobro vpeljeno trgovsko podjetje. Ponudbe z navedbo potrebnega kapitala pod „Zanesljivo in resno 6726“ na upr. St. Naroda. 6726

Gospodična išče službo

pri kakem podjetju ali odvetniku. Gre brezplačno 1 mesec ali dva. Večja je nemškega in slovenskega jezika, stenografije in strojepisja. — Ponudbe pod „Vestnost 6707“ na upravo St. Nar. 6707

Trije mlajši dijaki

oz. dijakinje se sprejmejo v popolno oskrbo, Kongresni trg št. 3, II. nadst. 6710

Sobico

event. z domačo hrano, išče gospodična. Podučevala bi lahko tudi klavir in nemško stenografijo. Ponudbe pod „Mir 6701“ na upr. Slov. Naroda. 6701

Sprejemem

dva krojaška pomočnika, 1 za malo, 1 za veliko delo, v stalno delo. Plača od kosa. Kristijan Premru, krojač v Kranju. 6835

Radi selitve

se prodaja elegantna gospodiska soba, jedilnica, empire soba, preproge, svetilke, slike, kuhinja, spalec itd. Ogled od torka do sobote. — Dr. Korun, Nunska ulica 3. 6689

Izurjena šivilja

za krojenje bluz in oblek (po možnosti tudi perila) se sprejme takoj proti dobri plači. Mora biti popolnoma samostojna. Ponudbe z navedbo prakse in zahtevno plače pod „Samostojna moč 1050-6752“ na upravo Sloven. Naroda. 6752

Proda se

velika hiša sredi trga v Velikih Laščah z gostilniško koncesijo, ledenico, gospodarskimi poslojji, velikim vrtom, njivami, travniki in gozdovi. Poizvedbe pri lastniku v Velikih Laščah št. 10. 6729

Kupujemo na veliko Upov cvat

in ržene rožičke „Isis“
d. d. Zagreb, Hatova ulica 14, kamo se neka vzorci in ponude pošljejo.

Naiceneišče

otroške vozičke, dvokolesa raznih modelov, vsakovrstni deli za razne stroje, pneumatika in zastopstvo malih pomožnih motorčkov za navadna kolesa „TRIBUNA“ Ljubljana
Karlovška cesta št. 4, Zvonarska ul. št. 1
Sprejmejo se tudi popravila.

Psi na prodaj!

Doge, nemške, po tri mesece stare, pristiženih ušes, tigraste, rjave, sivo in belo pisane, črne in črno bele; oče „More“ (odlikovan na ljubljanski razstavi z II. ceno); mati krasna tigr. Jakl, Zagreb, Milarska 17. 6679

Išče se večja partija

zidarjev
za skordna dela 2000³ zidu in 3000² Naslov pove uprava St. Naroda. 6724

Kupim

vsako množino bukovič drv. Ponudbe na I. Paljevca, Siomškova ulica 21, Ljubljana. 6709

Najzanimivejše

Ljubljanskega velesejma bodo brez dooma oddelek št. F 123—124

trgovskega paviljona in razstavišča. Vse najpraktičnejše, najlepše in najboljše, kar je svetovna tehnika v stroki

Šivalnih strojev

dosedaj iznašla in preiskusila,

razstavišča svetovna tordna

SINGER-ŠIVALNI STROJI
Bourne & Co.

v svojih paviljonih. Na ogled, postavljene najmodernejše šivalne stroje bo gonila električna sila kar prihrani čas in denar

To ni življensko vprašanje samo tvornic marveč velja danes prihranitev časa in denarja posebno za rodbine.

Obisk

teh paviljonov Vam bo donesl več koristi in zabave kot vse senzacionalne kino-predstave!

Kupujem

trdi in mehki rezani in česani les. Pisane ponudbe z navedbo dimenzij, količine in cene, oddajna postaja, na imo Frano Vehozer, tovarna roblstva in lesna trgovina, Celje. 6746

KONTORISTINJA

zmožna popolnoma samostojnega knjigovodstva ter slov. in nemške korespondence. Ozira se samo na prvovrstno moč. Oferte pod „Samostojno knjigovodstvo 6555“ na upr. St. Nar. 6555

Kontorist

zmožen vseh pisarniških del ter poraben tudi za skladiščarja, se išče za trgovino z deželnimi pridelki v Ljubljani. Ponudbe z zahtevkom plače pod šifro „Vesten 6567“ na upravo Slov. Naroda. 6567

Zaboje

velike, prazne, v vsaki množini kuni Tovarna pločevinastih izdelkov Emil Lajovic & drug d. d., Ljubljana.

SENO

vsako množino, na vagon, dobro blago, nudi Jan Student, Staro Petrovosl, Slavonska. 6744

Zamenja se hiša

v središču mesta s tremi stanovanji (eno stanovanje takoj prosto) za hišo z vrtom na periferiji. Ponudbe pod „Vrt 6565“ na upr. Slov. Naroda. 6565

Novo vinsko posodo

iz klanega hrastovega lesa prodaja 3 do 5 hl po K 8— za 1 l 5 do 8 hl po K 6— za 1 l
Mihajlo Ivanovič, Zagreb, Frankopanska 8. 6124

Oset Andrej

Maribor
Aleksandrova cesta 57, telefon 88. Veletrgovina senu, slame, drv, koruze, ovsa, sadja itd. Brzjavaj OSET ANDREJ, Maribor. 6632

Dekoratorje

Ljubljanskega vel. semlja obvešča trdka Ivan N. Adamič
vrvarna, Sv. Petra cesta 31, da ima veliko zalogo

Jutnega platna

(Hesslan) v zalogi po najnižji dnevni ceni. 6782

Lesni trgovci!

Želim stopiti v stik z lesnim trgovcem v svrhu dobave lesa. Prostor v bližini kolodvora na razpolago. Ponudbe pod „Trgovac“ na An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 6611

SVILA

modni nakit, vse potrebščine za šivilje in krojače

naiceneje pri:
A. ŠINKOVIC nasl.
K. Soss
Ljubljana, Mostni trg 19.

Zahvala.

Za vse številne dokaze iskrenega sočutja ob bridki izgubi nepozabnega soproga in dobrega očeta

Alojzija Iskra

podnarednik drž. žel.

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo. Posebno prisrčna zahvala onim, ki so blagopokojnemu lajšali trpljenje v času njegove boleznj z obiski, vsem darovalcem krasnega in obilnega cvetja in vsem mnogoštevilnim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Ker se nam za številne pismene in ustmene izraze sožalja ob tej težki izgubi ni možno vsakemu posebej zahvaliti, izrekamo vsem tem potom našo globoko zahvalo.

V Ljubljani, dne 26. avgusta 1922.

Globoko žaljuoč ostali.